

Notat

1. december 2021
J.nr. 21-1161912

Programkontor for
Ejendomsdata
OB

Svar på It-tilsynets anbefalinger til Ejendomsdataprogrammet

Ejendomsdataprogrammet vil gerne kvittere for modtagelsen af It-tilsynets anbefalinger og bemærkninger af 27. oktober 2021.

Anbefalingerne tager udgangspunkt i en vurdering af Ejendomsdataprogrammets løsningsmodel baseret på programmets foreløbige projektgrundlag inkl. businesscase samt præsentation, gennemgang og drøftelser på et møde mellem Ejendomsdataprogrammet og It-tilsynet den 6. oktober 2021. Ejendomsdataprogrammet har noteret sig, at It-tilsynet har 12 anbefalinger og bemærkninger. Ejendomsdataprogrammet vil nedenfor redegøre for, hvordan Ejendomsdataprogrammet forholder sig til disse.

1) It-tilsynet anbefaler, at en større del af analysefasens projektudgifter placeres i gennemførelsesfase

Ejendomsdataprogrammet forbereder inden for rammerne af budgetvejledningen den smidigst mulige overgang til gennemførelsesfasen for at kunne skabe hurtig fremdrift efter faseovergang. I den sidste del af analysefasen gennemføres således Proof of Concept på de mest kritiske dele af Ejendomsdataplatformen, herunder forberedelse af en backlog over opgaver med formulerede user stories. Desuden fokuserer Ejendomsdataprogrammet på rekruttering af ressourcer til projektet.

Ejendomsdataprogrammet medgiver, at projektudgifterne i analysefasen i sammenligning med andre projekter er forholdsmæssigt store. Der er tre årsager til dette. For det første har der forud for Ejendomsdataprogrammets analysefase ikke eksisterede et samlet overblik over anvendelsen af grunddata i Skatteforvaltningen. Det har derfor været nødvendigt at analysere et stort antal systemer og integrationer, da der er tale om et meget komplekst data- og systemlandskab med kæder på tværs af en række systemer, hvor risikoen for data-brud i gennemførelsen er stor. For det andet havde Ejendomsdataprogrammet i sin tidligere fase et markant større scope med en lang række systemer og et større datascope. For det tredje er Ejendomsdataprogrammet en forudsætning for implementering af boligskatteforligets datamæssige frigørelse fra ESR, og dele af analysefasens tilrettelæggelse har dermed været afhængigt af beslutning om løsningsmodel for implementering af boligskatteforliget. Dette har medført en forlængelse og dermed fordyrelse af analysefasen for Ejendomsdataprogrammet.

Endeligt er der i analysefasen opbygget en betragtelig viden og dokumentation om grunddata, som vil gavne Skatteforvaltningen på sigt.

2) It-tilsynet bemærker, at beskrivelsen af projektorganisationen i programmets organisation er forældet og bør afspejle den nuværende organisering og sammensætning

Ejendomsdataprogrammet har forud for risikovurderingen ved Statens It-råd ajourført beskrivelsen af projektets organisation i projektgrundlagets kapitel 4 ”Projektets organisatoriske implementering”, hvoraf både den tidligere og nuværende styregruppesammensætning er beskrevet.

3) It-tilsynet anbefaler at inkludere en evt. nedlukning af ESR i projektets business-case og analysefase

På baggrund af dialogen med It-tilsynet inkluderer Ejendomsdataprogrammets business-case den datamæssige frigørelse fra ESR efter 2023, jf. 0-scenariet, som er beskrevet under punkt 5. Statens medfinansiering af ESR ophører efter 2023. Parallelt hermed arbejder Udviklings- og Forenklingsstyrelsen og Vurderingsstyrelsen sammen med leverandøren af VUR på at tilvejebringe og implementere et løsningsdesign, der sikrer fuld systemmæssig frigørelse fra ESR.

Nedlukning af ESR forudsætter, at såvel staten som kommunerne er frigjort fra ESR. ESR er ejet af KMD og har hidtil primært været anvendt til kommunale opgaver og finansieret af kommunerne. Kommunerne er derfor ansvarlige for at frigøre sig fra ESR, hvilket håndteres af KOMBIT. Vurderingsstyrelsen og Udviklings- og Forenklingsstyrelsen har primo december 2021 indledt drøftelser med KL om kommunernes behov for it-understøttelse efter 2023 med henblik på at tilvejebringe grundlaget for, at både staten og kommunerne er frigjort fra ESR efter 2023.

4) It-tilsynet vurderer, at det bør undersøges, om yderligere systemer kan lukkes

Ejendomsdataprogrammet har et vedholdende fokus på dette. Ejendomsdataprogrammet har i analysefasen udarbejdet en frigørelsesplan for systemerne VUR og SVUR. Der er således udarbejdet et roadmap for, hvordan Skatteforvaltningens systemer kan frigøres fra VUR og SVUR med henblik på nedlukning af disse. Denne plan er overdraget til systemejer for de to systemer (Kontor for Vurderingssystemer i Udviklings- og Forenklingsstyrelsen). Programmets gennemførelse forventes ikke direkte at kunne medføre egentlig nedlukning af yderligere systemer, men vil være et skridt på vejen ift. at det vil reducere udviklingsbehovet ift. evt. kommende systemmoderniseringer.

5) It-tilsynet anbefaler at beskrive og udarbejde et 0-scenarie

Ejendomsdataprogrammet har udarbejdet et 0-scenarie, jf. kravene i Statens it-projektmodel. 0-scenariet indgår i den reviderede programdokumentation, der indgår i risikovurderingen ved Statens It-råd.

0-scenariet omfatter statslig kompensation til kommunerne til videreførelse af ESR og tilbagekonvertering af grunddata til ESR efter 2024. 0-scenariet hviler på en antagelse om, at ESR kan forlænges på samme vilkår som i dag, hvilket i praksis ikke er realistisk. Idet opkrævning af grundskyld overgår til staten, vil der være tale om komplekse forhandlinger med kommunerne og KMD, ligesom der sandsynligvis skal implementeres omfattende tilpasninger til systemet. Aftalen om kompensation udløber i 2023, og der er ikke afsat midler til statslig medfinansiering af opgaven efter 2023. Hvis ESR skal forlænges, skal der derfor ligeledes findes finansiering.

6) It-tilsynet anbefaler at fortsætte samarbejdet med ICE om genbrug af eksisterende løsninger

Ejendomsdataprogrammet fortsætter samarbejdet med ICE om at genbruge eksisterende løsninger fra ICE-programmet og vil aftale konkrete leverancer programmerne imellem. Der er løbende dialog på kontorchef- og sagsbehandlerniveau.

7) It-tilsynet anbefaler, at de forudsætningskabende leverancer for BF17 fastholdes på kritisk vej, at aftaler og planer koordineres tæt med BF17 og afhængigheden tydeliggøres og håndteres

Ejendomsdataprogrammet er i gang med at udarbejde en samlet milepælsplan for gennemførelsesfasen for at tydeliggøre den kritiske vej i projektet samt afhængighederne til/fra andre programmer og projekter i Skatteforvaltningen. Fristen for leverancer til implementering af boligskatteforliget er den 1. november 2022. Ejendomsdataprogrammet koordinerer på ugentlig basis på forskellige niveauer med Boligprogrammet. Der er fokus på at dokumentere konkrete leverancer og tidsplaner for disse. Dette arbejde forventes afsluttet inden årets udgang med en handlingsplan for eventuelle resterende uafklarede forhold, der skal på plads inden gennemførelsesfasen.

Desuden afholdes der hver 14. dag tværgående program møder, hvor ansvarlige fagdirektører og underdirektører på ejendomsområdet i Udviklings- og Forenklingsstyrelsen behandler afhængigheder, kritiske leverancer og risici, samt leverancekrav mellem modtagende og leverende projekter og programmer.

Der er for nyligt gennemført en organisationsændring i Udviklings- og Forenklingsstyrelsen, som samler Boligprogrammet og Ejendomsdataprogrammer under samme underdirektør og fagdirektør. Endvidere er både Boligprogrammet og Ejendomsdataprogrammer fra november 2021 styret af den samme styregruppe. Det er Ejendomsdataprogrammets klare forventning, at disse organisations- og governanceændringer vil lette koordineringen mellem programmerne og må således betragtes som et gennemført risikominimerende tiltag.

8) It-tilsynet anbefaler at fortsætte med at have fokus på risici og evt. iværksætte yderligere initiativer for at mitigere risici

Ejendomsdataprogrammet er enig i, at det fortsat er vigtigt at have fokus på risici for at kunne iværksætte yderligere mitigerende handlinger for aktuelle risici. Ejendomsdataprogrammet gennemfører derfor ugentligt interne risikoworkshops for løbende at rette opmærksomheden mod aktuelle og nye risici samt for at følge op på mitigerende handlinger. På mødet mellem Ejendomsdataprogrammet og It-tilsynet den 2. november drøftede parterne særligt to risici, som har størst score på hhv. kort sigt og langt sigt:

På kort sigt er den største risiko *manglende leveranceforpligtelse og estimat fra KMD for VUR's datamæssige frigørelse af ESR*. Der foreligger nu en tidsplan for en analyse, som kan tilvejebringe forpligtelse og estimater, hvorfor sandsynligheden for at denne risiko indtræffer er blevet mindre. Der er dog fortsat risiko for, at KMD ikke har rettidig kapacitet. Dette søges mitigeret gennem tværgående prioritering af leverandørressourcer og ved, at der søges en minimumsløsning, som kræver færrest mulige leverandørressourcer.

På langt sigt er den største risiko *usammenhængende data til grund for ejendomsbeskatningen*. Denne risiko har fortsat stor bevågenhed i Ejendomsdataprogrammet og på direktionsniveau, og der arbejdes allerede nu i Proof of Concept for Ejendomsdataplatformen på at mindske risikoen. Desuden vil der forud for gennemførelsesfasen blive udarbejdet

beredskabsplaner, der konkret anviser, hvor Skatteforvaltningen kan fejlsøge og rette fejl enten maskinelt eller manuelt, hvis risikoen skulle indtræffe.

9) It-tilsynet anbefaler generelt, at de væsentligste interessenter holdes tæt og at der indgås aftaler om evt. samarbejde. Fsva. samarbejdet med kommunerne anbefales, at en særskilt dialog tilgodeses for at imødegå evt. utilfredshed

Ejendomsdataprogrammet har planlagt at gennemføre en ny interessentanalyse forud for gennemførelsesfasen i uge 3 2022, da denne fase involverer andre og i nogle tilfælde flere interessenter end analysefasen. Fsva. kommunerne er det Vurderingsstyrelsen i samarbejde med Udviklings og Forenklingsstyrelsen, der er ansvarlig for de forretningsmæssige afklaringer i forhold til kommunerne/KL i forbindelse med skatteomlægningen, som flytter beregning og opkrævning af grundskyld og dækningsafgift fra kommunerne til Skatteforvaltningen. Vurderingsstyrelsen afholder sammen med Udviklings- og Forenklingsstyrelsen faste møder med KL på direktorniveau. På det seneste møde, primo december 2021, blev der indledt drøftelser med KL om kommunernes behov for it-understøttelse efter 2023, jf. ovenfor.

10) It-tilsynet anbefaler at følge både Statens it-projektmodel og Budgetvejledningen. Herunder bør EDP overveje at præcisere, at tillæg til grundestimer er effekter eller forudsætninger og i mindre grad usikkerheder

Udviklings- og Forenklingsstyrelsen har som strategisk indsatsområde at styrke estimeringen af omkostninger og tidsplaner for it-programmer og -projekter ved at udarbejde en række metoder, værktøjer og processer, der kan bruges i forbindelse med estimeringsopgaver. Der er i denne forbindelse udviklet en intern estimeringsmodel, der er i overensstemmelse med Statens It-projektmodel og budgetvejledningen. Denne estimeringsmodel er anvendt i Ejendomsdataprogrammet. Ejendomsdataprogrammet har efter mødet med It-tilsynet revideret business case-grundlaget og eksplicit forklaret forskellen mellem de tillagte effekter og usikkerheder i estimererne i business case grundlaget. Desuden har Ejendomsdataprogrammet tydeliggjort, hvor stor en andel hhv. usikkerheder og effekter udgør af det samlede estimat. Det er også præciseret, at usikkerheder og estimer kun er tillagt på features, dvs. sprintteamet, og ikke på øvrige tværgående roller.

11) It-tilsynet anbefaler, at Ejendomsdataprogrammet undersøger muligheder for yderligere genbrug fra andre it-løsninger og programmer samt nye rammeaftaler

Ejendomsdataprogrammet bestræber sig på at involvere sig bredt i styrelsen for løbende at holde sig ajour om, hvad øvrige programmer og projekter arbejder med. For eksempel beror Ejendomsdataprogrammets løsning på genbrug af den eksisterende Integrationsplatform og ICE Delivery Manager til at hente data fra Den Fællesoffentlige Datafordeler. I regi af den igangværende gennemførelse af Proof of Concept for Ejendomsdataplatformen afsøger Ejendomsdataprogrammet sideløbende mulighederne for, at yderligere komponenter, m.m. kan genbruges. Fsva. indgåelse af kontrakter med eksterne leverandører, vil Ejendomsdataprogrammet fortsætte sin hidtidige praksis med at konsultere centeret for Strategisk Indkøb og Leverandørstyring for at opnå de bedste vilkår og betingelser.

12) It-tilsynet anbefaler at fortsætte forberedelse af bemanningen af projektet

Ejendomsdataprogrammet er fortsat i gang med at forberede bemanningen til gennemførelsesfasen med i videst mulige omfang interne ressourcer. Eksempelvis er rekrutteringen af en seniorprojektleder sat i gang og forventes afsluttet inden årets udgang med henblik på at erstatte den eksterne seniorprojektleder. Desuden pågår dialog internt i styrelsen om rekruttering af udviklere.